

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3029

av Per Lodenius m.fl. (C)

Stärkt civilsamhälle

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en föreningsrättsutredning med syfte att tydliggöra och stärka civilsamhällets särart och skapa rimliga regelverk och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra möjligheterna för civilsamhället att bidra till integration och ökad delaktighet i samhället och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av bättre möjligheter för studieförbund att bedriva verksamhet för nyanlända flyktingar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utveckla modeller för partnerskap mellan ideella organisationer, offentliga organ och näringsliv för att skapa möjligheter till fler samarbeten och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om goda förutsättningar för de som bidrar till samhället genom sitt ideella engagemang och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Varje människa måste kunna bidra efter förmåga och få förutsättningar att vara delaktig i samhällslivet. Civilsamhället är ofta snabbt på plats när det uppstår behov av organiserat samarbete mellan människor. Inte minst nu när vi har en situation i omvärlden som gör att många människor söker skydd här. Samtidigt har vi nu en

regering i Sverige som vill slopa avdragsrätten för bidrag till ideella organisationer. Vi vill ha kvar denna avdragsrätt.

När en idéburna organisation vill samarbeta med det offentliga för att göra samhällsinsatser uppstår ibland svårigheter som beror på att det inte finns tydliga modeller, liksom modeller vid upphandling, att använda. Det kan finnas oklarheter om det juridiska upplägget som gör att ett samarbete riskerar att inte bli av. Därför vill vi utveckla modeller för ett sådant partnerskap mellan idéburna organisationer och det offentliga. Då ges möjligheter för att fler samarbeten ska kunna komma till stånd.

Det finns också områden där det av tradition varit föreningsdrivna verksamheter som fått nya aktörer i form av entreprenörer. Det kan exempelvis handla om återanvändning av produkter eller sportarrangemang. Det har gjort att en marknad har uppstått där det tidigare inte varit någon. Detta har skapat svårigheter för de som arbetar ideellt när exempelvis myndigheter kräver marknadshyra för att låta en förening nyttja dess mark, eller en förening som hjälper medlemmar med att boka resor vid en föreningsträff klassas som researrangör och måste skaffa resegarantiförsäkring. Detta riskerar att urholka föreningsrätten. För oss leder det till att det är dags för en föreningsrättsutredning, med syfte att tydliggöra och stärka civilsamhällets särart och skapa rimliga regelverk för verksamheterna.

Vi kan också se att det finns hinder i systemen för exempelvis flyktingförläggningar. Vi vill alltid se till individen, oavsett om personen ifråga har fått ett personnummer eller inte och oavsett om den personen troligen kommer att få stanna i Sverige eller inte. Vi vill att den enskilda människan ska få utvecklas genom bland annat samröre med det civila samhället. Det handlar om mänsklig bildning, inte bara utbildning. Idag krävs personnummer på deltagarna i en studiecirkel för att vara bidragsgrundande för studieförbunden. Detta vill vi ändra på. Då kommer fler människor få tillgång till det studieförbunden kan erbjuda.

Vi vill förbättra möjligheterna för det civila samhället att göra samhällsinsatser. Ett sätt är bättre kunskap om de utmaningar som finns i samhället. Här kan det offentliga bli bättre på att bjuda in det civila samhället för samtal och samverkan. Det måste också finnas tillgång till samlingslokaler till rimlig kostnad även i städer för att möjliggöra denna typ av aktiviteter. Därför behöver det offentliga på alla nivåer bli bättre på att tillgängliggöra sina lokaler för föreningslivet på tider som annars är outnyttjade.

De som ideellt bidrar till samhället med sitt engagemang måste ha goda förutsättningar för detta. Det finns en trend som går mot fler projektbidrag på bekostnad av grundstöd till ideella organisationer. Det gör verksamheten svårstyrd eftersom det behövs grundstöd för att kunna söka projekt, och inte minst för att utveckla sin verksamhet. För att stärka civilsamhällets möjlighet att vara än mer snabb och flexibel för att ta sig an samhällets utmaningar så vill vi se en ökad andel grundstöd i bidragen från det offentliga.

Per Lodenius (C)

Anders Åkesson (C)

Annika Qarlsson (C)